

Міністерство освіти і науки України
Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія

“Погоджено”

рішенням Вченої ради академії
протокол №3 від 22.02.2017 року

“Затверджено”

ректор Хмельницької гуманітарно-
педагогічної академії

І.М.Шоробура

ПОЛОЖЕННЯ
ПРО МОНІТОРИНГ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ СТУДЕНТІВ
НА РІЗНИХ ОРГАНІЗАЦІЙНИХ РІВНЯХ
ХМЕЛЬНИЦЬКОЇ ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ АКАДЕМІЇ

1. Загальні положення про моніторинг в академії

Положення про моніторинг навчальних досягнень студентів на різних організаційних рівнях розроблене відповідно до Закону України “Про вищу освіту”, Положень “Про організацію освітнього процесу”, “Про контроль і оцінювання навчальних досягнень студентів”, “Про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти” в Хмельницькій гуманітарно-педагогічній академії.

Моніторинг – це спеціально організований, постійний, цільовий контроль і діагностика стану освіти на базі систематизації існуючих джерел інформації, а також спеціально організованих досліджень і вимірювань з метою зіставлення реального стану з очікуваними результатами, відстеження ходу будь-яких процесів за чітко визначеним показником.

Мета моніторингу – об’єктивне, інформаційне відображення стану й динаміки якості надання освітніх послуг, ефективності управління, якості підготовки фахівців в академії.

Моніторинг здійснюється за різними *напрямами*, залежно від його цілей, рівня здійснення й обстежуваного об’єкта. Основними з них є:

- реалізація державної політики у сфері вищої освіти, контроль за дотриманням кафедрами, факультетами академії законодавчих актів та нормативно-правових документів про вищу освіту;
- аналіз якості розроблення освітньої програми (освітньо-професійної та освітньо-наукової) відповідно рівня вищої освіти в межах спеціальності;
- вивчення та узагальнення стану організації навчальної та методичної роботи факультетів та кафедр академії;
- рівень навчальних досягнень в розрізі: студент-група-курс-факультет;
- методичне забезпечення освітнього процесу;
- організація управлінської діяльності;
- організація та проведення ректорських контрольних робіт на факультетах академії;
- виконання соціального замовлення;
- підведення підсумків екзаменаційних сесій з усіх форм навчання;
- інформування студентів та викладачів про зміни в умовах та вимогах до освітнього процесу та ін.

Моніторинг якості навчальних досягнень студентів на різних організаційних рівнях, організований відповідно до спеціальностей, використовує різні види вимірювань: статистичні, педагогічні, дидактичні, соціологічні, психологічні та ін.

2. Види моніторингу та його складові елементи

Проведення моніторингу і забезпечення якості вищої освіти в академії здійснюється через реалізацію планових заходів. Усі роботи з удосконалення якості навчання мають супроводжуватися регулярним підвищенням кваліфікації науково-педагогічних і керівних кадрів.

Моніторинг проводиться на рівнях:

- викладач – кафедра – факультет – академія;
- студент – група – курс – факультет;
- навчальна дисципліна – освітній рівень.

Моніторинг якості навчальних досягнень студентів здійснюється з метою виявлення реального рівня навчальних досягнень студента і передбачає такі процедури, як діагностика вхідного рівня знань студентів, встановлення відносних показників навчальних досягнень, рівня сформованості комплексних компетенцій майбутніх фахівців, а також вимірювання залишкових знань студентів.

Моніторинг у ХГПА передбачає здійснення трьохрівневого контролю за якістю досягнень студентів з навчальних дисциплін, в тому числі:

- ректорський (ректорські контрольні роботи залишкових знань студентів 2 рази на рік);
- контроль деканату (після завершення вивчення дисципліни);
- поточний контроль (кафедрами).

Моніторинг здійснюється за використанням такої інформації:

- результатів рубіжного контролю;
- результатів екзаменаційної сесії;
- статистичних даних обліку успішності студентів (середній бал, абсолютна успішність, якість знань).

При здійсненні моніторингу навчальних досягнень студента ключовими показники є:

- середній бал за показниками зовнішнього тестування (свідоцтва, атестата);
- середній бал оцінювання вхідного контролю;
- середній бал поточної успішності (за рубіжним контролем);
- середній бал семестрової успішності;
- середній бал за результатами ЕК;
- середній бал практичної підготовки;
- активність і результативність самостійної роботи в процесі вивчення дисципліни.

На основі моніторингу і аналізу результатів навчання та поточної і семестрової успішності студентів, ректорських контрольних робіт з навчальних дисциплін встановлюється результативність навчальної роботи.

Моніторинг якості професорсько-викладацького складу здійснюється на основі таких якісних характеристик:

- освіта;
- науковий ступінь;
- трудовий стаж за спеціальністю;
- науково-педагогічний стаж;
- результативність науково-дослідної роботи;
- результативність навчальної, методичної та виховної роботи;
- підвищення кваліфікації;
- статі та віку науково-педагогічних працівників.

Моніторинг якості навчально-методичного забезпечення підготовки фахівця та організації освітнього процесу є одним з базових складових визначення якості освітнього процесу і якості підготовки фахівців в цілому і передбачає виявлення наявності та якості:

- освітньої програми;
- навчального плану;
- робочого навчального плану;
- програм навчальних дисциплін, передбачених робочим планом.
- розпорядчої та інструктивної документації з методичної роботи: положення, листи-рекомендації МОН України щодо методичного забезпечення якості освітніх послуг, організації та методичного забезпечення освітнього процесу;
- внутріакадемічних нормативно-розпорядчих документів (ректора, проректорів, деканів, завідувачів кафедр) щодо організації і контролю заходів, спрямованих на виконання методичної роботи;
- планів методичної роботи, протоколів засідань навчально-методичних рад академії, факультетів, методичних семінарів, школи молодого фахівця;
- навчально-методичних комплексів (НМК) та відповідність їх повноти вимогам;
- планів підготовки методичного забезпечення та забезпечення навчальними виданнями на різних носіях та їх якість (підручники, посібники,

конспекти лекцій, методичні вказівки, рекомендації);

- проведення різних видів навчальних занять освітнього процесу та їх якість.

Безпосереднім виконавцем у моніторингу і забезпеченні якості освіти є професорсько-викладацький склад академії загалом і кожний член колективу зокрема. Керівники кафедр та інших структурних підрозділів організовують реалізацію політики і стратегії академії в забезпеченні якості освіти шляхом ефективного використання потенціалу викладачів та інших співробітників, раціонального використання наявних ресурсів, аналізу і вдосконалення механізмів забезпечення якості освіти на основі інструктивно-методичних рекомендацій.

3. Організація, управління та методичний супровід проведення моніторингу

Особи, що здійснюють моніторинг, несуть персональну відповідальність за достовірність і об'єктивність наданої інформації.

Особи, які організовують моніторинг, несуть персональну відповідальність за обробку даних моніторингу, їх аналіз, використання та поширення результатів.

З урахуванням змін, що відбуваються в освіті, можливий перегляд системи показників моніторингу та вдосконалення методів і напрямків досліджень.

За результатами моніторингу готуються аналітичні матеріали (збірки, службові записки тощо) у формах, відповідних цілям і задачам конкретних досліджень. Зазначені матеріали включають аналітичну інформацію та пропозиції з питань, вирішення яких знаходиться в компетенції ректора Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії.

Комплексний моніторинг підготовки фахівців проводиться за планом роботи академії та факультетів раз на 3 - 4 роки.

Для організації проведення моніторингу розпорядженням ректора академії створюється робоча група до якої входять представники навчального

відділу, навчально-методичного відділу, декани факультетів, завідувачі кафедр та ін.

Моніторинг проводиться за програмою (основою якої є ліцензійні (акредитаційні) вимоги до підготовки фахівців у ВНЗ, розробка освітньої програми та функціонування структурних підрозділів навчального закладу), розробленою навчально-методичним відділом академії.

З метою представлення власного досвіду професорсько-викладацького складу, узагальнення і висвітлення навчальної, методичної, організаційної, наукової, виховної та профорієнтаційної роботи структурних підрозділів (кафедр), факультетом пропонується свій план заходів на період проведення моніторингу.

Голова робочої групи разом з деканом факультету організовує планове детальне ознайомлення з усіма напрямками діяльності факультету та його підрозділів.

Для виявлення реального стану справ та об'єктивності спостереження комісією може пропонуватись:

- проведення контрольних замірів з навчальних дисциплін, за заздалегідь поданими у навчальний відділ пакетами ККР (у формі тестових завдань);
- проведення моніторингу студентської думки з питань організації та вдосконалення освітнього процесу в академії, на факультеті з метою якісної підготовки студентів до професійної діяльності;
- відвідування відкритих навчальних занять та інших заходів спланованих факультетом та кафедрою на даний час.

Члени робочої групи подають письмову інформацію про виконану роботу голові, який готує довідку та проект рішення про підсумки моніторингу (декани факультету).

Результати проведеного моніторингу заслуховуються на розширеному засіданні Вченої ради академії.